

มานุษยคนโต

๑. ออกแขก (กลอนลิเก)

เห่เออเอ้ เห่เอ - เห่เอ เอ้อเอ เห่เอ - เห่..เห่..เอ้ !

กราบสวัสดิ์ครับท่านผู้มีเกียรติ
ขอบคุณศูนย์มานุษยวิทยาสรินธร

ผู้ละไมละเมียดเฉียดมาชมลิเก
อีกทั้งวิทยากรผู้สอนทั้งฝึกฤษและพีเช

เมื่อกวีต้องทำงานภาคสนาม
รู้สึกกระทบใจให้เขียน

ล้มภาษณ์คนไปตามย่านถิ่นทั้งเพ
ให้ฝึกปรือรู้เรียนเขียนด้วยความทุ่มเท

ใครใครเขานิยมกลอนเปล่า
ชีวิตของมนุษย์ล่องหน

แต่กระผมขอเอามาเล่าเป็นกลอนลิเก
ที่ไม่มีใครเคยยลเรื่องของคนโตคนเด

ฝรั่งใช้จอห์นโดเจนโด
คนที่เราไม่เคยมองเคยเห็น

นามสมมุติทนต์แทนผู้ลุ่ม ๆ โผล่ ๆ ร่อนเร่
ทั้งที่ตัวเป็นเป็นกลับเหมือนซ่อนเร้นปนเป

เรื่องราวของชาวคนโต

ก่อนจะเล่าขอให้เอาฤกษ์เอาชัยเอ้าเอ

เห่เออเอ้ เห่เอ - เห่เอ เอ้อเอ เห่เอ - เห่..เห่..เอ้ !

๒. เข้าเรื่อง (กลอนบทละคร)

มาจะกล่าวบทไป
นับพันครองเจ้าของร่วมทวมทั้งปาง
ไม่เมียงมองเพื่อนบ้านย่านร้านถิ่น
เราไม่ยุ่งเราคนกรุงเทพมหานคร
มันจะมีคนที่คอยตะเบ๊ะ
รถทั้งหลายไปที่จอดตลอดกรุง

ณ สกนธ์คนโตใหญ่ในเมืองหลวง
พร้อมจะทวงหวงสิทธิ์ทรัพยากร
ต่างทำมาหากินหนีไถ่ถอน
ทำงานเข้าค้ำเข้านอนละครต้องดู
เปิดไม้กั้นตบเท้าเบ๊ะสองสันคู่
รภ. รอเข็นอยู่เข้าที่ทาง

๓. รปภ. เด็กหนุ่ม (เจรจา)

อันตัวข้าพเจ้าเองมีนามว่า ชัย

บ้านอยู่บ้านนอกแสนไกลวัน ๆ ได้แต่เฝ้าไร้อ้อยคอยถากคอยถาง

เหน็ดเหนื่อยเมื่อย่ำค่ำแรงก็ไม่พอกินแทบจะสิ้นหนทาง

ท้องกิวหิวหิวท้องร้องครวญคราง จนต้องพาร่างเข้ามาหากินยังเมืองกรุงแท้...

รับจ้างทำงานสารพัดก็ยังอดคัดขัดสน

รองเท้าบูตคู่หนึ่งเป็นร้อยทำยอบแยบ

ไม่ต้องติดตันอ้อยเป็นร้อย ๆ แถว

คอนโดต้องอาศัยคนโดดูแล

ฝืนน้อยน้อยคอยนับวันวันคืนผ่าน

สักห้าพันหมื่นสิ้นสวดพอบรรเทา

เลยมาสมีครเป็นคนในเครื่องแบบ

ฝึกระเบียบฝึกแถวดับแล่บจนหมด

แรงนอนแผ่

มาเป็นรถให้ตรงแนวแนวแน่

เงินเดือนน้อยก็แค่อดทนเอา

จะกลับบ้านไปแต่งงานอย่างไรเขา

ตอนนี้เล่าทำร้อยยังยากเย็นไม่เห็นทาง

๔. แม่บ้าน (บรรยาย)

ถึงจะมีแม่บ้านผ่านท่านไม่เห็น

เป็นขยะจากทุกห้องต้องมาวาง

เป็นมานุษย์ล่องหนคนโดหฺร

ใครเป็นใครมาจากไหนพัลวัน

เห็นเธอเป็นรถเข็นเร่งไม่เว้นว่าง

ไม่ทันเหม็นเห็นทิ้งขว้างอย่างมาพลัน

เราไม่รู้จักชื่อเสียงเรียงนามนั่น

รู้ว่าไหนห้องฉันทันนั้นก็พอใจ

(เจรจา)

โอ๊ยย...อีฉันไม่รู้เรื่องรูราวเรื่องมานุษย์มานูอะไรกับเค้าหฺรอก

วัน ๆ ก็ได้แต่เข็นรถเข็นเก็บขยะเข้า ๆ ออก ๆ ที่แต่ละห้องเค้าขนมากองไว้ให้

อะไรแยกเก็บไปขายได้ก็ขายไป เหม็นหน้อยก็ไม่เป็นไรพอได้ทำหฺน

อย่างไอ้ชัยมันเคยตัดไล่อ้อย ฉันทนะหรือคืออีชัยที่ไม่เคยเป็นผีขนุน

นอกจากเรื่องชาวบ้านชั้นก็สนใจแต่เรื่องทำทานทำบุญ

ยิ่งเรื่องของคุณ ๆ ทุกห้องเนี่ยชั้นไม่เคยรู้ซึกกะที่

อย่างห้องแรกชั้นสามนั้นหนุ่มนักศึกษาซิมเศร้า
ห้องริมติดบันไดหัวใจยังว่างไม่มีสามี
ทุกวันชั้นทำงานเสร็จก็เข้าห้อง
นอนดูละครทุกคืนคล้ายอ่อนเพลีย

ปีนั้นอีซึ้นก็ทกลีบกว่าแล้ว
มาบอกข่าวดีว่าแม่นี้ตื่นเออ
มันบอกให้หาสินสอดสักห้าพัน
จะกู้ก็เจอดอกลอยไม่เคยจม

๕. เจ้าหน้าที่นิติบุคคล (บรรยาย)

ค่าส่วนกลางจ้างได้ตั้งหลายคน
ถ้าไม่ได้ตั้งใจไม่เคยรอ

(เจรจา)

ดิฉันนางสาวนี่นั่งทำงานส่วนกลางอยู่ข้างล่างตึก
เป็นเจ้าหน้าที่นิติประจำการ
ที่จอดรถหมดทุกที่มีมาบน
ฝาห้องพังทั้งลิปต์เสียละเอียดใจ
ทำงานช้าเข้ามาบนบนไลน์แดง
จนอาเจียนเวียนศีรษะประดังมี

(บรรยาย)

ชัยกับนี่เป็นว่าที่สามีภรรยา
ถึงเจ้าตัวเล็กที่อยู่ในห้องไม่ร้องเตือน
แล้วจะหาเงินที่ไหนไปสู้ขอ
มีดเจ็ดด้านพานพบจอบดินแดน

มีสิ่งบรรจบจนครบถ้วน
แถมลูกบ้านบางท่านมอบไมตรี
ทั้งบ่าวสาวยิ้มแป้นแสนสุขสม

ห้องกลาง ๆ ชั้นลิบห้าเขาขับแท็กซี่
ห้องสุดท้ายชั้นสี่นี่คนกลัวเมีย
ไม่ได้จับจ้องมองดูใคร ๆ จริง ๆ นะเนีย
ทุกวันที่หนึ่งกับลิบหกก็คอยลุ้นได้เสียกับ
หวยเบอร์

ไอ้ชัยลูกชายหัวแก้วหัวแหวนเพิ่งปลั่งเปลอ
ได้เป็นยาแล้วเด้อ เอ้อ แทบเป็นลม
จะหาจากไหนกันประเสประสม
รอถูกหวยถล่มทลายก็ยากน้อ

จ้างนิติบุคคลดูแลห้องดูแลหอ
พร้อมด่าทอขอตำหนิติวิจารณ์

ไร้อือที่แม่อยู่ตึกประจำสถาน
ที่ลูกบ้านคอยรุมยำประจำไป
ตึกชั้นบนหลังคารั่วน้ำไม่ไหล
ค่าส่วนกลางไม่จ่ายให้แอบใช้ไฟฟรี
คอยแต่เร่งเอ้าเร็วเข้าเจ้าหน้าที่
แย่งแล้วซินี่ตั้งท้องได้สองเดือน

ต้องวิวาทเพราะว่าไม่อาจเลื่อน
แต่สังคมก็เหมือนเรียกร้องแทน
ไร้ชบวนแม่เฒ่าพ่อแก่แท้แทน
ดีเหลือแสนด้านที่แปดเจอโชคดี

รปภ. แม่บ้าน ชวนเจ้าหน้าที่
ร่วมสทบทุนให้มิ่งงานวิวาท
สิ้นระทมระทอหมดปัญหา

แต่ละคนแต่ละท่านยื่นมือมา

ด้วยเมตตาพาพันท้อทรมาน

จ. มานุษย์พันธุ์ใหม่ (บรรยาย)

ก่อนจะมีมานุษย์คนโตนี่
คอยอาสามาเจ้อจุนบุญสุนทาน

เราเคยมีมานุษย์ในหมู่บ้าน
ติดขัดการไต่ยื่นมือไม่ถึงตน

เราเห็นกันพันผูกเป็นลูกหลาน
แวะไต่ถามทุกข์สุขทุกผู้คน

พ่อเฒ่าแม่เฒ่าผ่านทุกทางหน
รู้จักมักจี่จนสนิทใจ

ก็เข้าอกเข้าใจในกาลเปลี่ยน
มานุษย์ในหมู่บ้านสูญพันธุ์ไป

โลกหมุนเวียนวันวารกาลสมัย
มานุษย์ในคนโตนเพิ่มพูนมา

มาเกิดมาสบตามานุษย์ล่องหน
มีศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมมนุษย์มนา

เขาก็คนถึงกระจ้อยมีน้อยหน้า
มาเกิดมารู้จักหน้าค่าชื่อเอย.

ในเมือง รักเสรี

๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

ผู้เขียน

ไชยปกรณ์ พุทธธีรภาพ